

Programul Partidului Comuniștilor din Republica Moldova

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova este partidul clasei muncitoare, țăranilor și intelectualității. Partidul pledează pentru instaurarea socialismului în republică, avînd drept scop final edificarea comunismului. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova își fundamentează activitatea pe învățătura marxist-leninistă, ținînd cont însă de cursul actual al evoluției curentelor comuniste și mișcării muncitorești, precum și de situația politică și social-economică din Moldova.

Principalele scopuri ale Partidului Comuniștilor sînt:

1. **Socialismul** în formele lui actuale, care corespund nivelului actual al forțelor de producție, securității ecologice, caracterului problemelor cu care se confruntă societatea;
2. **Puterea poporului**, realizată prin soviete și alte forme democratice de autoconducere a poporului;
3. **Dreptatea**, care presupune garantarea drepturilor la muncă și remunerarea ei adecvată, la instruire și asistență medicală gratuite, la spațiu locativ decent, odihnă și asigurare socială;
4. **Echitatea**, fundamentată pe lichidarea exploatării omului de către om, pe preeminența proprietății colective și pe mijloacele de producție;
5. **Patriotismul și internaționalismul**, prietenia și frăția popoarelor, respectarea tradițiilor naționale;
6. **Responsabilitatea cetățeanului** în fața societății și societății în fața cetățeanului, unitatea drepturilor și obligațiilor omului.

I. Învățămintele istoriei

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a zdruncinat sistemul relațiilor capitaliste. Pentru prima dată în istoria omenirii au fost înlăturați factorii care instigau exploatarea omului de către om, declarate drepturile oamenilor la muncă și odihnă, la instruire și asistență medicală gratuite, la spațiu locativ și la asistență socială.

În urma Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și revoluțiilor socialiste din unele state din Europa, Asia și America s-a profilat clișeuul dintre capitalism și socialism. Deși către sfîrșitul anilor '80 și începutul anilor '90 socialismul a suferit o înfrîngere temporară, lupta celor două sisteme nu s-a încheiat, ci a trecut în altă fază de evoluție.

În a doua jumătate a secolului al XX-lea un grup de state capitaliste dezvoltate, folosind metodele de colonizare, exploatănd resursele materiale și umane ale lumii a treia, a diseminat o varietate acută a contradicției dintre muncă și capital pe toate continentele, a împrumutat și ajustat la condițiile proprii unele metode socialiste de gospodărire, izbutind astfel să salveze capitalismul. Natura capitalismului a rămas în fond neschimbată. Criza capitalismului continuă. Mai mult, el a dus lumea pe fâgașul altor contradicții și a provocat probleme globale: ecologice, demografice, etnosociale etc. În pofida reformării capitalismului esența sa rămîne aceeași — exploatarea brațelor ieftine

de muncă. Aceasta conduce la stratificare socială și la antagonism social, la dezvoltare eterogenă și la exploatarea unor țări de către altele. Un argument în acest sens ne servește tendința statelor occidentale de a supune economia moldovenească, de a se impune pe piața noastră și de a intra în posesia proprietăților publice, de a impune contracte neechitabile, de a acorda credite cu condiții sufocante și umilitoare și de a accentua dependența statului nostru față de creditorii externi.

În perioada sovietică în republică a fost ameliorată economia, îmbunătățit învățământul și depășită diferențierea socială. Într-o perioadă foarte scurtă a fost reabilitată agricultura distrusă de război, s-a creat un potențial industrial și tehnico-științific avansat. Cote înalte în evoluție a atins învățământul, știința, cultura, medicina, asigurarea socială și asigurarea materială decentă a populației.

Totuși atât în republică, cât și în URSS, în general, în pofida realizărilor atinse în economie și în viața social-politică, s-au ivit probleme a căror soluționare impunea ameliorarea relațiilor sociale. În anii '80 societatea sovietică a intrat pe făgașul unei crize, determinată într-o anumită măsură de situația oarecum nefastă a PCUS. Perestroika gorbaciovistă, orientată spre reformarea sistemului, s-a dovedit a fi în fapt o rămășiță a socialismului.

URSS, nu însă fără eforturile Occidentului, a fost adus în situație de criză și s-a dezmembrat în state independente care au accentuat și mai mult această situație.

II. Caracteristica situației actuale din republică

Situația actuală politică și social-economică din Republica Moldova se caracterizează printr-o criză generală profundă care se manifestă în toate sferile: economie, structura de stat, politică, cultură etc. În urma privatizării principalelor mijloace de producție, realizată împotriva voinței poporului, baza economică a țării a încetat de a mai fi socialistă. Introducerea forțată a relațiilor de piață a dus la stratificarea societății în bogați și săraci. Capitalizarea relațiilor sociale acutizează contradicțiile sociale și provoacă nemulțămirea maselor populare, a căror condiții de viață se înrăutățesc progresiv. Mai mult, nu funcționează un număr impunător de întreprinderi, crește numărul șomerilor, se delapidază și se prejudiază potențialul republicii creat de mai multe generații și se înrăutățește situația agriculturii. Trebuie să amintim că a avut de suferit esențial învățământul, știința și cultura. Oamenilor li se impun valori spirituale false, ideea unionismului, este stigmatizat trecutul, ceea ce duce la degradarea spirituală a societății, dar în special — a tineretului.

Poporul este lipsit de drepturile fundamentale sociale, economice și politice.

Contravențiile economice au depășit toate celelalte tipuri de crime. Criminalizarea societății amenință securitatea cetățenilor. În republică s-a instaurat în fapt dictatura capitalului care conspiră cu lumea interlopă.

Poporul este înlăturat de la conducerea și controlul puterii de stat.

Cea mai mare parte a populației republicii consideră că criza se datorează lichidării sistemului socialist și imploziei URSS. Majoritatea oamenilor conștientizează că perspectivele dezvoltării izolate, fie dezvoltării în urma acordării creditelor de către Occident sînt destul de sumbre și că menținerea acestei situații ne va duce în pragul catastrofei naționale.

III. Căile ieșirii din criză

Experiența istorică și realitățile prezente impun redefinirea căilor de dezvoltare socială. Rămânând fidel principiilor socialismului, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova renegă dogmatismul, erorile teoretice și practice, care au deturnat procesul de constituire a unei societăți de tip nou în direcție nedemocratică și inumană.

Pentru depășirea crizei actuale Partidul Comuniștilor recomandă parcurgerea consecventă a două etape. În cazul primei etape, comuniștii vor pleda pentru lichidarea consecințelor reformelor, pentru stoparea privatizării ilicite a proprietății colective, reanimarea potențialului economic și tehnico-științific al țării și pentru revenirea la relațiile sociale precedente în interesul îmbunătățirii situației materiale și a nivelului de cultură al populației.

PCRM va opta pentru repunerea în drepturi a proprietății colective asupra principalelor mijloace de producție, chiar și prin cumpărarea de către stat a acțiunilor întreprinderilor privatizate. Sectorul privat va continua însă să existe, mai ales, în sferile producției și realizării produselor de larg consum și serviciilor.

PCRM va asigura participarea activă a Moldovei în cadrul proceselor integraționiste din spațiul CSI și european și în cadrul structurilor economice internaționale.

Partidul Comuniștilor va revigora puterea poporului și va impune respectarea drepturilor principale social-economice ale clasei muncitoare.

În faza următoare de reanimare a socialismului se va asigura participarea directă a clasei muncitoare la conducerea statului. Se va trece spre ordinea socialistă de organizare a economiei orientată spre satisfacerea maximă a necesităților clasei muncitoare. În cadrul acestei etape se exclude exploatarea omului de către om.

Ieșirea din criză presupune o serie de măsuri urgente.

În viața politică:

- adoptarea unei legi electorale noi, democratice;
- înfăptuirea referendumului privind cele mai importante probleme sociale;
- participarea clasei muncitoare în organele reprezentative de putere, ceea ce va permite îmbinarea celor mai bune practici naționale și internaționale de exercitare a puterii de către clasa muncitoare;
- restabilirea consensului social în baza renașterii prieteniei seculare dintre popoare;
- eliminarea forței în soluționarea problemelor spinoase;
- crearea condițiilor în vederea garantării principalelor drepturi și libertăți ale cetățeanului.

În economie:

- reglementarea de stat a dezvoltării ramurilor strategice ale economiei care trebuie să se bazeze pe relațiile socialiste de producție. În paralel se poate dezvolta inițiativa particulară în industrie, agricultură, comerț și servicii;

- eradicarea corupției, atenuarea dependenței țării de creditorii externi, estomparea comercializării resurselor țării și emigrării potențialului intelectual, atenuarea dependenței Moldovei față de alte state;
- reformarea sistemului de impozitare și elaborarea unor programe de susținere a producătorilor locali de către stat, introducerea sistemului de privilegii pentru producătorii locali;
- reexaminarea legislației funciare în conformitate cu care pământul va fi declarat principalul mijloc de producție și avuție de stat, care însă se va acorda gospodăriilor de țărani. Statul va oferi țăranilor ajutorul necesar în vederea prelucrării pământului. Pământul nu poate fi obiect al vinderii-cumpărării și se află în proprietate particulară;
- controlul de stat asupra activității băncilor comerciale, fondurilor și a altor structuri financiar-creditare.

În sfera socială:

- lichidarea șomajului, restabilirea drepturilor la muncă, odihnă, asistență medicală gratuită și la învățământ de toate nivelele;
- adoptarea și implementarea actelor legislative, ce vor garanta asigurarea coșului minim de consum pentru toate păturile sociale, indexarea permanentă a salariilor, pensiilor, burselor și indemnizațiilor corelată la rata inflației, precum și dreptul la spațiu locativ;
- asigurarea de către stat a științei, învățământului, culturii, soluționarea problemelor ecologice complexe;
- susținerea de către stat a familiei și refacerea rețelei instituțiilor curative pentru copii și tineret.

IV. Ființa umană și societatea

Partidul Comuniștilor se pronunță pentru:

- prefacerea socialistă a societății în vederea lichidării aservirii politice, economice și morale a clasei muncitoare și încălcării drepturilor omului și cetățeanului. PCRM va susține rezistența și nesupunerea civilă în cazul încălcării legislației în vigoare și voluntarismului, dacă acestea vor face uz de forme adecvate de luptă în conformitate cu Declarația fundamentală a drepturilor omului, Constituția și legislația în vigoare a Republicii Moldova;
- restabilirea prestigiului muncii cinstită și voluntare, atitudinii creative față de muncă;
- respectarea limbilor moldovenească, rusă și altor limbi și culturii popoarelor din Moldova, valorilor cu semnificație națională și care constituie baza și mijlocul comunicării interetnice și armoniei sociale;
- respectarea și ocrotirea drepturilor constituționale indiferent de apartenența națională, asigurarea posibilităților egale de participare în toate sferile vieții sociale;
- neadmiterea ignorării istoriei statalității poporului moldovenesc care începe în 1359, precum și a etnofobiei, xenofobiei și a altor anomalii socioculturale;
- estomparea denigrării istoriei sovietice, lui Lenin și a învățăturilor sale;
- libertatea conștiinței tuturor cetățenilor, respectarea ortodoxiei și a altor confesiuni, fără a se admite folosirea religiei în scopuri politice;
- măsuri împotriva criminalității, banditismului și altor fenomene care prejudiciază libertatea ființei umane.

V. Consolidarea partidului

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova înaintează următoarele sarcini de organizare și de consolidare a partidului:

- definitivarea constituirii structurilor de partid în raioane și în localitățile sătești din republică;
- comutarea centrului muncii organizatorice și ideologice în colectivele de muncitori;
- asigurarea disciplinei de partid, echității și a relațiilor amicale între membrii partidului;
- acordarea ajutorului moral și, în limita posibilităților, material veteranilor partidului;
- îndeplinirea de către comuniști a sarcinilor de partid, extinderea numărului de activiști ai partidului;
- constituirea organizațiilor de copii, tineret și de femei de orientare comunistă;
- participarea în alegeri de toate tipurile.

VI. Cum va arăta partidul reînviat

În condițiile actuale politice și social-economice dificile se cere o organizație politică care să protejeze interesele clasei muncitoare. O astfel de organizație este Partidul Comuniștilor din Republica Moldova.

Partidul Comuniștilor este o organizație politică independentă, care se ghidează de statut și de program. Activitatea partidului se bazează pe principiile unității convingerilor și prieteniei de partid, democrației largite și disciplinei conștiente. Partidul nu tolerează prezența în rândurile sale a persoanelor duplicitare, a oportuniștilor și a carieriștilor și nu admite totalitarismul și monopolismul ideologic în societate, cultul personalității și oligarhia de partid. PCRМ este partidul care folosește aspectele pozitive din experiența PCUS. Baza teoretică a PCRМ o constituie învățătura marxist-leninistă. PCRМ pledează pentru adoptarea legislației în interesul clasei muncitoare. PCRМ urmărește să convingă tinerii de perspectivitatea obiectivelor partidului jalonate spre asigurarea condițiilor optime de instruire și spre amplasarea lor în câmpul muncii. Partidul susține mișcările tinerilor preocupați de problemele și viitorul lor. Structurile de partid conlucrează cu sindicatele, susțin activitatea lor în vederea protejării intereselor sociale ale clasei muncitoare. PCRМ cooperează cu organizațiile de femei, veterani, cu diverse mișcări care se pronunță pentru dreptate și echitate socială. Partidul Comuniștilor se arată interesat de constituirea uniunilor și blocurilor politice, doar dacă acestea corespund intereselor Republicii Moldova și nu agreează structurile, forțele care instigă la conflicte naționale și teritoriale. PCRМ tinde să devină un partid al consensului social.

Partidul pledează pentru un stat suveran, independent, unitar, indivizibil și pentru o organizație comunistă unitară.

PCRМ își protejează membrii, le acordă ajutor moral, material și de altă natură.

PCRМ întreține relații de prietenie cu partidele comuniste și socialiste din statele postsovietice, se pronunță pentru elaborarea și aplicarea unor programe comune de acțiune în vederea protejării intereselor clasei muncitoare din aceste state. PCRМ este membru cu drepturi depline a UPC-PCUS și consideră consolidarea acestei structuri

drept o condiție politică indispensabilă constituirii pe baze benevole și reînnoite a federației republicilor suverane egale în drepturi.

PCRM este dispus să conlucreze cu partidele comuniste și de stînga din mișcarea comunistă internațională și este pregătit să întrețină cu ele relații permanente și să participe în vederea asigurării drepturilor și intereselor muncitorilor din întreaga lume.

Drapelul PCRM este de culoare roșie, imnul — Internaționala, emblema — ciocanul, secera și cartea, drept simbol al unității dintre muncitori, țărani și intelectuali. Deviza partidului este: *Republica, Puterea poporului și Socialismul*.

Președintele PCRM — Vladimir Voronin.